

Szemle

A KÖZÉPISKOLÁSOK NEVELÉSE A CSALÁDBAN

Szülők Könyvtára. Szerkesztette: Dr. Fekete József

Igen hasznos olvasmány a középiskolás ifjak szüleinek, de pedagógusainak is ez a gondosan összeállított cikkgyűjtemény, amelynek fő célja: a legidősebb nevelési problémák ismertetése és azok megoldásának megkönynyítése elsősorban a szülők számára. A tanulmány sorozatot áthatja az a pedagógiai követelmény, hogy a termelőmunkával való kapcsolat elmélyítésével párhuzamosan korszerűbb tananyagot kell oktatni a középiskolában is, hatékonyabban kell megszervezni a szocialista nevelést mind az iskolában, mind a családban, s ezeknek az új feladatoknak végrehajtása érdekében módosítani kell a régi nevelési elveket, azaz, bátran kell új módszereket is alkalmazni a nevelés területén.

Tizenegy érdekes tanulmány sorakozik egymás után ebben a kötetben ugyanennyi szerzőnek tollából. A középiskolások életéből vett különböző témákat dolgoznak fel különböző stílusban, de valamennyit összefogja az a közös törekvés, hogy elősegítsék az iskolai és az iskolán kívüli élet minden területén a szülők és a pedagógusok *egységes nevelési álláspontjának* kialakulását, amely az eredményes nevelőmunka elsőrendű követelménye.

A tanulmány közös nagy értékeként említhetjük meg azt az öröndetes tényt, hogy a szerzők valamennyien *gyakorló pedagógusok*, akik az iskolai életet láthatóan nagyon jól ismerik, és hosszú ideig tanulmányozták a középiskolás korú fiatalok régi és új problémáit. A kötet másik, nem kevésbé lényeges érdeme, hogy a gyakorlati élet sokoldalú megfigyeléséből mindenkor *tudományosan megalapozott* elvi megállapításokat vonnak le *közérthető, de igényes formában*.

A tanulmányok többsége az ún. „*kényes kérdéseket*” is — a család politikailag elmaradott légköre, a kamaszkor szexuális élete, vallásosság stb. — felveti, és azokról őszinte hangon, a szülői elfoglaltság károsságának tapintatos feltárásával beszél. Ez a mélyről jövő őszinteség egyébként az egész kötetet áthatja, és különös hangsúlyt kap a nevelési hibalehetőségek megmutatásában és azok kijavítására tett javaslatokban.

A szerzők mellett külön dicséret illeti meg a kötet szerkesztőjét, aki a tanulmányokat

logikai sorrendbe állította, ezzel is elősegítve a legkülönbözőbb pedagógiai problémák *mélyebb összefüggéseinek* jó megértését.

(Kossuth Könyvkiadó, 1963. 255. lap.)

Dr. Török László
gimn. tanár

DUNAÚJVÁROSI KÉPESKÖNYV

A Duna magas partján, Pentele szomszéd-ságában, 1949 óta egy új város, egy új szocialista város épült fel.

A várost ismertető útikönyv bevezetőként bemutatja a táj múltját a legrégebbi időktől napjainkig. A dunaújvárosi táj érdekessége azonban nem több ezer éves múltjában, hanem jelenében és jövőjében rejlik. A könyv sok-sok képeit nézegetve, a kíséző szöveget olvasgatva bontakozik ki az erő, a munka, a fiatalság városa.

A képeskönyvet Ceglédi István grafikusművész tervezte. Bájos rajzocskái teszik kedvessé, hangulatossá a pompás kis könyvet, amelyet a Dunaújvárosi Idegenforgalmi Hivatal munkatársai szerkesztettek. A földrajz órákon, szaktárgyi foglalkozásokon eredménnyel felhasználható a Dunaújvárosi Képeskönyv.

Dunaújvárosi Idegenforgalmi Hivatal, 80 oldal.

Németh István

IDEGENFORGALMI TÁJÉKOZTATÓ — FEJÉR MEGYE

A kis útmutató Fejér megye nevezetességeire hívja fel a figyelmet. Bemutatja az olvasónak Székesfehérvár, Martonvásár, a Velencei-hegység és a Velencei-tó, a Vértes-hegység és Mór látnivalóit. Felsorolja az idevonatkozó idegenforgalmi kiadványokat, amelyek már részletes ismertetést nyújtanak Fejér megyéről.

A kirándulásokat szervezők számára sok hasznos, gyakorlati jelentőségű tudnivalót sorol fel az illusztrált kis tájékoztató. Fejér megyei Idegenforgalmi Hivatal, Székesfehérvár, 24 oldal.

Németh István

SZÉKELY JÁNOS: KISÉRTÉS

Az író regénye 1947-ben jelent meg első ízben New Yorkban, s még ugyanebben az évben hazánkban is kiadásra került, de csak igen kevés példányszámban. Ezen új kiadása nagy hiányt pótol mind a magánember, mind az iskolák könyvtárában.

Cselekménye rendkívül érdekes, bár mindennapi történetet tartalmaz, egy szegény parasztfiú, majd proletárcsaládok nyomorúságos élete, vergődése a Horthy-korszak éveiben.

Székely János nagyszerű korrajzot ad írásában, s a proletárcsaládok bemutatásával az egész magyar proletársors képe bontakozik ki az olvasó előtt. Leírja a magyar falu életét oly jellemző nyomorúságos tengődést, a kis paraszt gyerekek tanulnívágását, a csendőri rendszer kegyetlenségeit, az ún. falusi értelmiség fékevesztett tivornyáit, a kis paraszt tanulók eszességét, embertelen nyomorúságát.

Bemutatja a falusi tanítót, aki felfedezi a rongyos ruha mögött is a tehetséget tanítványaiban s harcol a kis magyar értékekért.

A regény legjobban sikerült része a pesti munkásnegyedek elképesztő nélkülözéseit, embertelen lakásviszonyait, valamint a gazdagok fényűző életét bemutató leírás. A főhős a nélkülözések egész sorát „végigjárja”, mire kapcsolatba kerül a munkásmozgalommal. Látja, hogy az uralkodó osztály ellen egyedül nem veheti fel a harcot, társakra, szervezett ellenállásra van szükség.

Az író állásfoglalása az egész regény folyamán nagyszerűen érvényesül, példamutató mindenki számára.

A regény jól felhasználható az ált. iskolai történelem tanítás során, különösen a VIII. osztályokban a Horthy-korszak tárgyalásakor. Részletekben való bemutatása nagyszerűen szolgálhatja tanulóink érzelmi nevelését.

(Szépirodalmi Könyvkiadó.)

Berkes Miklós

BALATONFÜRED

A Balaton, de egyben hazánk legrégebb gyógyhelyét, Balatonfüredet, mutatja be Lip-ták Gábor a kis útikalauzban.

Bevezetőként ismerteti az ősi tájat, a Balaton keletkezése előtti időket, azokat a kéregmozgásokat, amelyek hozzájárultak a vulkáni működéshez, illetve a szénsavas források feltöréséhez. Már a rómaiak, illetve a törökök is ismerték a szénsavas forrásokat. A fürdőhely aranykora azonban a reformkorszak volt. Ekkor vált ismertté Füred. A szénsavas források gyógyhatása messze földről vonzotta ide a gyógyulást keresőket.

A „Füredi séták” című fejezetben ismerkedhet meg az olvasó Balatonfüreddel. Külön fejezetben szól a szerző a környék kiránduló helyeiről. Számtalan kép teszi változatossá a kis útikönyvet. A Füredre érkezők haszonnal forgathatják a gyakorlati tudnivalókat összefoglaló fejezetet is.

A balatonfüredi útikönyv dr. Zákonyi Ferenc gondos szerkesztésében jelent meg.

Veszprém Megyei Tanács Idegenforgalmi Hivatala, Balatonfüred, 1962. 71 oldal.

Németh István